

II. MEŞRUTİYET SONRASI KURŞUNLA SANSÜR GELENEĞİ BİR MUHALEFET TASFİYESİ ÖRNEĞİ OLARAK AHMET SAMİM CİNAYETİ

“Doğru söyleyenin bir ayağı üzengide gerek”

Ferhat ATEŞ¹

Özet

II. Meşrutiyet dönemiyle birlikte toplumsal hayatta görece özgürlükçü siyasi bir hava hâkim olmuştur. 24 Temmuz 1908 tarihinde gazeteler yazılarını sansüre göndermediler. Artık basın özgürlüğünün, ifade özgürlüğünün, farklı siyasal düşüncelerin cemiyetlerce temsil edilmesinin ve görünür olmalarının önünde bir engelin kalmadığı düşünülmüştür. Bu anlamda istisnai, parlak; fakat kısa bir dönemin yaşandığı söylenebilir. Şöyle ki, “iktidarın yozlaştırdığı” önermesi çok sürmeden karşılık bulmuş, dolayısıyla bir “çözüm yöntemi” olarak, muhalif gazetecilerin susturulmasıyla işe başlanmıştır. Serbesti gazetesi yazarı Hasan Fehmi'nin 6 Nisan 1909 tarihinde Galata Köprüsü'nde, üç kurşunla öldürülmesinin sonrasında, 31 Mart Olayı ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin iktidarını tamamen tesis etmesiyle başlayan, iktidarın toplumun her kesimine ve kurumuna sirayet etme çabaları... İşte böyle bir siyasi iklimde, Ahmet Samim iktidarın ve iktidar taraftarlarının dolayısıyla İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin politikalarını, öldürüleceğine dair malumata sahip olmasına rağmen, Sada-yı Millet gazetesinde eleştirel yazılarını sürdüren, genç ve yürekli bir gazetecidir. Ahmet Samim cinayeti, 31 Mart Vakası'ndan sonra yeni muktedirin, adım adım iktidarı ele geçirdiğini hatırlatma ve biat etmeyenlerin sonunun ne olacağını gösterme kabiliinde, iktidarın muhalefete gönderdiği bir mesaj olarak okunabilir. 9 Haziran 1910'da, İstanbul Bahçekapı'da vuku bulan Ahmet Samim cinayetinin öncesi, sonrası ve Ahmet Samim'in bugüne bıraktığı hür “sada”sının kıymeti çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İktidar, Muhalefet, Gazetecilik, Sansür, Ahmet Samim, İttihat ve Terakki Cemiyeti.

THE BULLET CENSORSHIP TRADITION IN THE POST-SECOND CONSTITUTIONALIST MONARCHIAL PERIOD A CASE STUDY CLEARANCE OF OPPOSITION: ASSASSINATION OF AHMET SAMİM

“The telling the truth, the being ready to move”

Abstract

A relative libertarian political environment had been dominated in social life with The Second Constitutionalist Monarchial Period. Newspapers did not submit their dams to censorship mechanism, in 7th July 1908. It was thought that there had been no any obstacles for realization of freedom of speech, freedom of prees, representation and visibility of different thoughts by different associations, no longer. In this sense, it can be said that there had been lived such a bright but a short period, as well. That is to say, “power leads to corruption” proposition had been verified soon, accordingly started to reduce the journalists to silence as “solution method”. After shooting Hasan Fehmi, newspaperman of Serbesti newspaper (Freedom newspaper), to death by three bullets on The Galata Bridge, in 6th April 1909, there occurred The 31 March Incident and efforts of Union and Progress Association to penetrate its effect on all segments and institutions of society, as well. In such a political circumstance, despite being knowledgeable with he would have been being killed by someone, Ahmet Saim, a young and bold newspaperman of Sada'yı Millet (People Voice), had continued to write and criticize The Union and Progress Association, its supporters and its policies. This murdering can be read as a challenge to those who had not intend to obey to Union and Progress Association the new governing power elits, and as reminding signs to dissents that Union and Progress Association gradually seizing power over all aspects of society. The work item of this study are background of and post-event of Ahmet Samim assassination which had been occurred at Bahçekapı, İstanbul, in 9th June 1910, and great importance of his “free voice.

Key Words: Power, Opposition, Journalism, Censorship, Ahmet Samim, Union and Progress Society.

¹ Öğretim Görevlisi, Aksaray Üniversitesi, ferhatates@aksaray.edu.tr

1. Giriş

21. yüzyılda, Türkiye’de siyasal ve sosyal alanda konuşulan, tartışılan, müzakere edilen, protesto edilen, kabul edilen veya reddedilen birçok hassasiyet, esasen II. Meşrutiyet dönemiyle birlikte başlamıştır.² Farklı ve renkli bir basın yayın furyası, işçi ve kadın hareketleri, demokrasi, parlamento, seçimler, milli irade, farklı siyasal toplumsal politikalara sahip cemiyetlerin, partilerin görünür hale gelmeleri... gibi günümüz Türkiye’si’ne oldukça benzer bir tablo söz konusu olmuştur. Bütün bunların yanında hala güncelliğini koruyan bir diğer konu ise; iktidar muhalefet ilişkilerindeki uzlaşmama, muhalif olana tahammül edememe ve kutuplaşma sorunsalıdır (Mardin, 1991: 181), (Akşın vd, 2003: 27), (Kocabaşoğlu, 2010:3).

Çalışmanın temel amacı; Ahmet Samim cinayeti özelinde, gazeteci cinayetlerine dikkat çekmektir. Çalışmanın hedefi; şiddet, hakaret ve karalama gibi suçları kalemiyle meşrulaştırmadığı sürece, gazetecinin haber ve fikir özgürlüğünü vurgulamaktır. Bu anlayışla demokrasi kültürünün ve hoşgörünün egemen olduğu bir toplum özlemine deryada bir damla olma umudu, araştırmanın nirengi noktasını oluşturmaktadır.

II. Meşrutiyet döneminde siyasal anlamdaki kutuplaşma kısa zaman zarfında toplumsal alana da yayılmıştır. Öyle ki; söylenen söze tahammül edememe ve çözüm olarak sesin “hal” edilmesi geleneği, bu dönemde Serbesti gazetesinin yazarı Hasan Fehmi cinayetiyle başlamıştır.³ İlk basın şehidi olarak sıklıkla atıf yapılan Hasan Fehmi cinayeti sonrasında; 31

2 İttihat ve Terakki Cemiyeti (1889), Osmanlı Ahrar Fırkası (1908), Osmanlı Demokrat Fırkası- (Fırka-ı İbad) (1908), Fedakarları Millet Cemiyeti (1908), Heyet-i Müttefika-i Osmaniye (1909), İttihad-ı Muhammedi Fırkası (Fırka-i Muhammediye) (1909), İslahat-ı Esasiye-i Osmaniye Fırkası (1910), Osmanlı Sosyalist Fırkası, (1910), Hürriyet ve İtilaf Fırkası (1911), Halaskar Zabitan Grubu (1912), Milli Meşrutiyet Fırkası (1912), Radikal Avam Fırkası (1918)... (Tunaya, 2007), Bu şekilde uzayan siyasi parti listesi, Osmanlı-Türk siyasal hayatında, II. Meşrutiyet dönemiyle birlikte başlayan, çok partili siyasal hayatın ve çoğulcu demokrasinin fiilen uygulandığının göstergeleri olarak okunabilir. Takip eden dönemde ise Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı ve belki de hepsinden daha önemlisi, çalışmanın da konusunu oluşturan, iktidarın muhalif seslere tahammülsüzlüğü neticesinde bu “çok seslilik” kısa sürmüştür. Ancak belirtmek gerekir ki; bu kısa deneyim Cumhuriyet döneminde demokrasiperverler için milli bir “Antik Yunan” anlamı taşımıştır, taşımaktadır.

³ Hasan Fehmi Bey, Ahmet Samim, Zeki Bey, Şair Hüseyin Kami, Silahçı Tahsin, Hasan Tahsin, İştirakçi Hilmi (Sosyalist Hilmi), Ali Kemal, Hikmet Şevket, Sabahattin Ali... (Kocabaşoğlu, 2010) olarak devam eden, Türk siyasal hayatında veya demokrasi tarihinde, 99 yılda (1909-2007) 61 gazeteci - yazar cinayeti, oldukça kabarık bir kara liste olarak yerini almıştır (Topuz, 2011: 87-88). Çalışmanın kapsamı, genelde II. Meşrutiyet dönemi, özelde ise Ahmet Samim cinayeti ile sınırlandırılmıştır ancak sadece iktidarların pervasızlıklarına karşı demokrasinin, millet iradesinin, fikir özgürlüğünün, insan onurunun yanında oldukları için, bu anlamda düşüncelerini şiddeti asla tasvip etmeden beyan ettikleri için öldürülen her gazetecinin, her yazarın hikâyesinin en az Ahmet Samim’in hikâyesi kadar değerli olduğu ve hatırlanması gerektiği vurgulanmalıdır. Bu çalışmanın yazıldığı günlerde yine bir zorba-totaliter rejim ve yine “kral çıplak” diye sesini yükselten bir gazetecinin öldürülmesi olayı: Cemal Kaşıkçı’nın akıl almaz bir “cüretkârlık” ve pervasızlıkla katledilmesi...

Mart Vakası⁴, Sultan II. Abdülhamid'in tahtan indirilmesi, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Enver, Talat ve Cemal üçlüsü marifetiyle devlet yönetimine fiilen el koymaları ve İttihatçılara karşı olan bütün muhalif seslerin adım adım susturulması birbirini takip etmiştir (Akbal, 2008: 27).

19. yüzyılda yaşamış olan İngiliz düşünür Lord Acton'a atfedilen "İktidar yozlaştırır mutlak iktidar mutlaka yozlaştırır" yasası⁵, İttihat ve Terakki Cemiyeti için de şaşmaz bir şekilde işlemiştir. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk siyasal hayatında, önemli derecede karşılık bulan bu konuyu, Şerif Mardin, 1966 yılında yazdığı "Türkiye'de Muhalefet ve Kontrol" isimli makalesinde ele almıştır. Türk siyasal kültüründe iktidarın muhalefete karşı oldukça tahammülsüz olduğu, muhalefet kavramına yönelik son derece düşman bir ögenin var olduğunu vurgulamıştır (Mardin, 1991:180). "Bölücülük ya da vatana ihanet" (Cumhuriyetten sonra "irticai faaliyetler" suçlaması da eklenmiştir.) olarak itham edilen suçlamalar, çoğu kez, muhalefeti saf dışı bırakmak için kullanılan "meşru" yöntemler olmuştur. Siyaseten muhalif seslerin iktidar tarafından suçlanması, sindirilmesi otoriter bir yönetime ve komitacılık benzeri gayri hukuki araçların devreye girmesine yol açmıştır (Akbal ve Akıncı, 2013: 33-34).

31 Mart Vakası sonrasında, İttihat ve Terakki Cemiyeti, hem iktidar hem muktedir olarak, daha çok, istibdat dönemi tecrübelerine başvurmuştur. Otoriter ve totaliter yönetim anlayışlarının amansız düşmanları ise; pek tabii eleştirel tarza sahip muhalif gazete ve gazetecilerdir. Ahmet Samim henüz 26 yaşında, kendi döneminin "amansız düşmanlarından" biriydi. 17 Ağustos 1910 yılında eleştiriye tahammülsüzlüğün had safhada olduğu bu dönemde "faili meçhul" bir cinayetin kurbanı olmuştur (Hür, 2015:2), (Ahmad, 2012).

2. II. Meşrutiyetin İlanı

Tarık Zafer Tunaya, II. Meşrutiyet için "Cumhuriyetin siyasi laboratuvarı" tanımını yapmıştır. Bu tanımlamaya, daha çok ideolojik bir takım kaygılarla, karşı çıkanlar olmuştur. Sina Akşin ise, Tunaya'nın bu tanımlamasını tasdiklemektedir. Hatta bir adım daha ileri

⁴ Olay, Rumi Takvime göre, 31 Mart 1325 tarihinde başlaması sebebiyle, 31 Mart Vakası olarak adlandırılmıştır. Bu tarih Miladi Takvime göre 13 Nisan 1909 tarihine denk gelmektedir. 31 Mart Vakası, ayrı bir başlık olarak çalışmada yer alacaktır.

⁵ Sosyal bilimlerde, özellikle siyaset biliminde, doğa bilimlerine benzer şekilde, mutlak yasalardan yola çıkmak isabetsiz sonuçları beraberinde getirmektedir. Bu anlamda siyaset biliminde genel geçer yasalar yoktur. Ancak sınırlandırılmayan bir iktidarın mutlaka yozlaştığı tecrübesi, mutlak ve şaşmaz bir yasa olarak defalarca tekerrür etmiştir. Dolayısıyla bu siyasal patolojinin bir "yasa" olarak kabul edilmesi ve siyasal sistemin bu ön kabule göre dizayn edilmesi, birey hak ve özgürlüklerinin, siyasal ve sivil muhalefetin tasfiyesinin önünde hukuksal bir set olacağı söylenebilir.

gidecek şekilde, 1908'i, 1789 Devrimi'ne benzer bir biçimde değerlendirerek, "Cumhuriyet Devrimi gibi duru ve gürlü olmasa da, bulanık ve cılızdır ancak, suların başka yönlere akmaya başladığı bir tarihtir." şeklinde bir değerlendirme yapmıştır⁶ (Akşin vd, 2003: 11-12). Bu anlamda Cumhuriyet döneminde uygulanan politikalar bakılarak II. Meşrutiyet döneminde uygulanmaya çalışılan politikalar hakkında bazı çözümler yapılabilir.

1908 yılına gelindiğinde, İttihat ve Terakki Cemiyeti yöneticilerine göre, Osmanlı Devleti'nin kurtulması için en kestirme çözüm; Sultan II. Abdülhamid rejimine son vermek, meşrutiyeti ilan etmek ve Kanun-ı Esasi'yi uygulamaktır. Bu amaca ulaşmak için İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin sivil kanadı harekete geçerek, 1908 Temmuz başında maksadını Manastır'daki konsoloslara yolladığı bir beyanname ile iç ve dış kamuoyuna duyurdu. Askeri kanat adına Enver, Niyazi ve Eyüp Sabri dağa çıkmalarına karşın Sultan II. Abdülhamid önce durumun ciddiyetine pek aldırış etmemiş, bu olayları adli bir vaka olarak görmüştür. Daha sonra durumun ciddiyeti farkına varılmış ve Reval Görüşmeleri⁷ esnasında II. Meşrutiyet ilan edilmiştir (Armaoğlu, 1997:600-602).

Niyazi Bey'in Hıristiyan halka dağıttığı beyanname, hareketin sebep ve hedefleri şu şekilde özetlenmiştir:

"Avrupa devletleri medeniyet ve yardım maskesi adı altında faaliyet göstererek Balkanlar'da kötülük yapmışlar ve huzuru bozmuşlardı. Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan gibi küçük devletler Makedon halkını kandırarak onları birbirine düşman yapmışlar ve neticede Makedonya'yı kan gölüne çevirmişlerdir. Mevcut idareden Türkler de, Hıristiyan Osmanlı vatandaşları kadar memnun değildir. İstibdadın şiddeti altında Bulgar, Türk, Arnavut, Rum, Ulah vatandaşlarımız ezilmektedir. Buna göre Türkler din, dil, millet, mezhep ayrımı yapmadan herkese hürriyet, eşitlik ve adalet bahşedecek bir rejim kurmak için çalışıyorlar. İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni de bu maksatla kurmuşlardır. Bundan böyle herkes Osmanlı'nın menfaatine çalışacaktır. Bütün gayrimüslimler din, diyanet, mezhep ve milliyetinden emin olacaklardır. Bize katılınız, hürriyetinizi geri alalım" (Kodaman, 2016:1).

⁶ İlber Ortaylı, "Gelenekten Geleceğe" isimli eserinde II. Meşrutiyet'in ilk yılları için; "II. Meşrutiyet döneminin ilk yılları siyasal hürriyetlerin kullanılışı, çeşitli düşünce akımlarının ortaya çıkıp örgütlenmesi yönünden Türkiye tarihinin altın sayfalarından biri sayılmalıdır. II. Meşrutiyet'te toplum ve devlet hayatımızda laik bir sisteme geçiş de başlamıştır. Genel eğitim kurumlarının da ilköğretim düzeyinden ele alınıp laik bir yaklaşımla yeniden düzenlenmesine girişildiği görülmektedir. Darülfünun'uru, yani üniversitemizin özerkliği de bu dönemde gündeme gelen ve kısmen gerçekleştirilebilen, Türk eğitim tarihinin onurlu bir olaydır." şeklinde bir değerlendirme yapmıştır (Ortaylı, 2008:64).

⁷ Reval Görüşmeleri, 9 Haziran 1908 tarihinde günümüzde Estonya'nın başkenti olan Tallinn'de, Rus Çarı Nikola ve İngiltere Kralı VII. Edward'ın çeşitli ortak kaygılar üzerine yaptıkları bir dizi görüşmedir. Reval Görüşmeleri'nde "hasta adam" olarak görülen Osmanlı Devleti ile ilgili konular da konuşulmuştur. Bu görüşmeler, basın yoluyla kamuoyuna sızdırılmış ve İttihatçıların tepkisine yol açmıştır. Reval Görüşmeleri, II. Meşrutiyetin ilan edilmesinin en büyük dış etkeni olarak gösterilmektedir (Armaoğlu, 1997).

Bu beyanname, Müslüman ve gayrimüslim halk üzerinde bir tesir uyandırmıştır. Beyanname, özellikle Türklerin ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin öncü rolünü ve Osmanlı vatandaşlığı kavramını vurgulaması yönüyle dikkat çekmektedir. Ancak beyannamedeki maddelerin birçoğu, İttihat ve Terakki Cemiyeti, iktidarını pekiştirdikten sonra unutulmuştur. Osmanlı Devleti'ni fiilen yöneten İttihat ve Terakki yönetimine karşı bazı çevrelerde gittikçe artan bir hoşnutsuzluk görülmüştür. 6 Nisan 1909 günü muhalif gazeteci Hasan Fehmi Bey'in İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne mensup biri tarafından öldürülmesi, İstanbul'da büyük bir protesto gösterisine yol açmış, bunun sonucunda 13 Nisan 1909'da bazı askeri birliklerin ve medrese öğrencilerinin katıldığı bir ayaklanma başlamıştır. Eski takvimle yeni takvim arasındaki 13 günlük farktan dolayı 31 Mart Olayı olarak anılan bu ayaklanma, Selanik'ten gelen Hareket Ordusu tarafından 24 Nisan'da bastırılmıştır. 27 Nisan'da yeniden toplanan mecliste, Sultan II. Abdülhamid bu ayaklanmalardan sorumlu tutulmuş, akabinde tahttan indirilmiş ve yerine Sultan Reşad getirilmiştir (Akşin vd, 2003: 27-28). Böylece 19. yüzyıl boyunca uluslararası arenada Avrupalı büyük devletlerin yayılmacı siyasetleri ve sömürge hedefleri, Osmanlı Devleti içindeyse meşrutiyet yanlısı aydınların muhalefetleri ve çeşitli iç isyanlar arasında sıkışan Osmanlı Devletini, yürüttüğü sofistike siyasetle 33 yıllık uzun bir süre idare eden Sultan II. Abdülhamid (Alkan, 2018), ön saflarda Mahmut Şevket Paşa'nın başını çektiği darbe ve hakaretamiz nutku, arka saflardaysa daha karmaşık ilişkilerin güç birliği neticesinde hal'edilmiştir (Alkan, 2014).

8 Ağustos 1909'da Kanun-ı Esasi üzerinde yapılan değişikliklerle, padişahın yetkileri sembolik bir düzeye indirildi. Buna göre; Bakanlar Kurulu meclise karşı sorumlu olacak, meclisten güvenoyu alamayan vekillerin ve hükümetlerin görevi sona erecek, meclis başkanını padişah değil, meclis kendisi seçecek, padişaha meclisi kapatma yetkisi tanınmakla birlikte, bu yetki belli koşullara bağlanacak ve üç ay içinde yeni seçimlerin yapılması zorunlu hale getirilecektir. Bu değişikliklerle birlikte ilk defa parlamenter sistem uygulanmaya başlanmıştır. Ayrıca toplantı özgürlüğü gibi temel hak ve özgürlüklerle ilgili bir takım değişiklikler ve eklemeler yapılmıştır. Esasen bundan sonraki süreçte, Osmanlı Devleti'nde padişahlık sadece sembolik düzeyde kalmıştır. Buna karşın, İttihat ve Terakki Cemiyeti ise fiilen ülke siyasetini yönlendiren güç olmuştur.

Şerif Mardin, "Jön Türkler'in Siyasi Fikirleri (1895-1908)" isimli eserinde, Jön Türkler, "devleti kurtarma" pratiği ekseninde birleşirken "felsefesizlik" ve "tarihsizlik" ile yollarına devam ettiklerini belirtmiştir. Tarık Zafer Tunaya da, Jön Türkler için; amaçları, en büyük kaygıları ve düşüncelerinin başlangıcı ve sonu "devleti kurtarmak" minvalinde bir

değerlendirme yapmıştır. Dolayısıyla, devleti kurtarmak ulvi bir amaç olarak çokça dillendirilmiştir. İttihatçılar, bu ulvi amaca ulaşabilmek için daha önce çokça eleştirdikleri Sultan II. Abdülhamid'e benzer bir takım politikalar geliştirmişlerdir (Mardin, 2008: 16-18).

3. 31 Mart Vakası

II. Meşrutiyet'in ilanından sonra, adım adım iktidarı ellerine alan İttihat ve Terakki Cemiyeti, İslamcılık ve Osmanlıcılık fikirlerini geri planda tutarak, Batıcılık ve Türkçülük eksenli bir devlet politikası izlemiştir. Şöyle ki, iktidarın değişmesi, iktidarın doğasının değişmesi anlamına gelmemiştir. Çok geçmeden "Jurnalci Sultan", "Kızıl Sultan" "Diktatör" olarak suçlanan Sultan II. Abdülhamid'i aratır hale gelen bir iktidar, kaybedilen Balkan Savaşları ve gittikçe küçülen bir imparatorluk (Alkan, 2014). Dolayısıyla II. Meşrutiyet sonrası gelişmelere bakıldığında; "mağdurların mağrurlaştığı ve mağrurlaştıkça da hoşla gitmeyen sesi hal'etme hakkını kendinde bulan" bir tarihi tekerrür olarak değerlendirilebilir (Mardin, 2008:16). Dahası, bu yeni devlet politikaları uygulanırken "rıza" unsurundan çok "zor" unsuruna başvurulmuştur. II. Meşrutiyet sonrasında, İttihat ve Terakki Cemiyeti, bir taraftan Sultan II. Abdülhamid'i sembolik bir konumda tutarken, diğer taraftan "adalet, hürriyet, müsavat, uhuvvet" adına verdiği sözleri kısa zaman içinde unuttuğunu gösterir pratikler sergilemiştir (Nişancı, 2018). Serbesti gazetesi yazarı Hasan Fehmi'nin 6 Nisan 1909 tarihinde Galata Köprüsü'nde öldürülmesi bu anlamda "bardağı taşıran son damla" olmuştur. Hâlbuki Fransız Devrimi'nden farklı olarak, II. Meşrutiyet döneminde "adalet" kavramının özellikle vurgulanması; bir tarihi susamışlığın dışavurumuydu (Belge, 2006:1).

II. Meşrutiyet'in ilan edilmesi ile birlikte Osmanlı Devleti'nde siyasal yapılanma ve düşünsel anlamda hissedilen bu yeni anlayış, yeni ve hızlı olduğu gibi, meşrutiyetten çok oligarşiyi andıran uygulamalarıyla da toplumda bir rahatsızlığın, dolayısıyla protestoların da ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bu rahatsızlık esasen sadece toplumda değil, aynı zamanda ordu içinde de artan bir kutuplaşma ve gerginliğe sebep olmuştur. Bu dönemde özellikle İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin devlet kademelerinde kadrolaşması siyasal istikrarsızlığa yol açmıştır. İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne biat etmeyen memurlar görevlerinden uzaklaştırılmakta, farklı siyasal oluşumlara tahammül edilmemekteydi. Baskı ve zor kullanarak toplumu hizaya getireceklerini düşünen bütün iktidarların ilk hedefi gerçeği söyleyenlerin sesini kısma olmuştur. II. Meşrutiyet döneminde ise, özellikle 31 Mart Vakası sonrasında daha keskin bir şekilde, sesi kısılması gerekenler; öncelikle İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin baskıcı

politikalarını haber yapan gazeteler ve farklı siyasal örgütlemelerdi. Muhalif olanı ortadan kaldırma siyasi patolojisi, zor ve baskıyı; baskı ise isyanı tetiklemiştir. Söz konusu 31 Mart Vakası olunca, bugün bile farklı değerlendirmelere rastlamak mümkündür. Bazı düşünür ve tarihçilere göre bu olay “şeriatçı ve gerici bir ayaklanma” (Akşin, 1994:43-44), (Kırçak, 1994), olarak değerlendirilirken; bazıları tarafından ise, İttihatçıların hukuksuz ve baskıcı politikalarına karşı “haklı bir başkaldırı” (Alkan, 2014) olarak okunmaktadır (Ahmad, 2012).

13 Nisan 1909 tarihinde başlayan isyan İstanbul’da kısmen başarılı olmuş ve bu durum Sultan II. Abdülhamid, Sadrazam Tefik Paşa ve Meclis tarafından da nerdeyse kabul edilmiştir. İsyana haberi, “meşrutiyet mahvoldu” ibareli telgrafla Selanik’e bildirilmesi üzerine, Selanik’te isyana karşı büyük bir miting düzenlendi. Rumeli genelinde isyana karşı olan tepki padişaha, sadaret makamına ve Meclise protesto telgrafları olarak gönderilmiştir. Rumeli’deki İttihat Terakki Cemiyeti şubeleri (Selanik, Manastır, Üsküp gibi) isyana karşı sesiz kalmayarak, Edirne’deki II. Ordu ve Selanik’teki III. Ordu subayları isyanı bastırmak için harekete geçtiler. İttihatçı sivil ve asker kadrolar, 14 Nisan 1909’da Selanik’ten İstanbul üzerine asker yollama kararı aldılar. Böylece Mahmut Şevket Paşa komutasında II. ve III. Ordu’dan Hareket Ordusu adıyla askeri birlikler trenle İstanbul’a gönderildiler. Hareket Ordusu, 19 Nisan 1909 tarihinde İstanbul’a gelerek karargâhını Yeşilköy’de kurdu. Ordu 23 Nisan 1909 tarihinde İstanbul’a girmiş ve 24-25 Nisan’da isyan bastırılarak İstanbul kontrol altına alınmıştır. 27 Nisan’da Milli Meclis toplanarak Sultan II. Abdülhamid tahttan indirilmiş, yerine V. Mehmet Reşad’ın padişah olmasına karar verilmiştir (Akşin, 2003:31).

31 Mart Vakası neticesinde, başta İttihat ve Terakki Cemiyetiyle özdeşleşen Tanin⁸ gazetesi olmak üzere, dönemin gazetelerinde Hareket Ordusu’nun “kahramanlıklarına” methiyeler dizilmiş, Sultan II. Abdülhamid’in hal’edilmesi destanlaştırılarak anlatılmıştır (Çakır, 2014). Padişahın karşısında konumlanan tarafların gözünde; “İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin ‘gericilere’ galip gelerek Meşrutiyeti koruduğu” (Talat Paşa, 2006:26) şeklinde zahiri bir durum değerlendirmesi yapılmış olsa da sonraki yıllarda asıl kazanan tarafın; Osmanlı’nın daha da zayıf düşerek parçalanmasından parsa koparan devletler, kaybeden tarafın ise; Osmanlılık ideali ve son kertede Osmanlı Devleti olduğu anlaşılacaktır.

⁸ Tanin gazetesinin başyazarı Hüseyin Cahit, “On Temmuz” başlığını taşıyan 23 Temmuz 1909 tarihli başyazısında, Harekât Ordusu’nun, 31 Mart Vakası’nı bastırmasından duyduğu memnuniyet işlenmiştir (Tanin, 23 Mart 1909 (10 Mart 1325), No. 231, Sene: 1)

4. Ahmet Samim Cinayeti

Ahmet Samim, 1884 yılında Prizren’de doğdu. Galatasaray Sultanisi ve Robert Kolej’inde eğitim gördü. Ahmet Samim, erdemli ve hoşgörü sahibi bir insan olmasının yanı sıra, medeni cesarete sahip, eleştirel bir gazeteci olarak tanınmıştır. Ahmet Samim’in aldığı eğitim, Prens Sabahattin ekolüne yakın olmasını etkilemiştir. Siyasi düşünce olarak liberalizm, anayasacılık, âdemi merkeziyetçilik, kuvvetler ayrılığı, şahsi teşebbüs, gibi ilkelerden etkilendiği, yazdığı yazılardan anlaşılmaktadır. Batı dünyasının başarısının itici gücü olarak bahsi geçen ilkeleri görmekteydi. Mezun olduktan sonra Reji Müdüriyet İdaresi’nde çalışmaya başladı. Aynı zamanda makaleleri Servet-i Fünun gazetesinde yayımlanmıştır. Ahrar Fırkası’na katıldıktan sonra ise daha aktif bir gazetecilik hayatı olacaktır (Hastaş, 2004:40).

2012 yılında yayımlanan Mehmet T. Hastaş’ın “*Ahmet Samim, II. Meşrutiyet’te Muhalif Bir Gazeteci*” isimli kitabının önsözü Uygur Kocabaşoğlu; sonsözü ise Murat Belge tarafından yazılmıştır. Kitapta Kocabaşoğlu’nun Ahmet Samim için değerlendirmesi şu şekildedir:

“Gazeteci kimliğine gelince, arka planda püriten erdemlilik ve hoşgörü bulunmakla birlikte, iktidara yönelttiği sert eleştirilerin, kişiliğindeki Jakoben özellikten kaynaklandığı söylenebilir. Eleştirilerini, ilkesel ve olgusal iki temele dayandırdığı görülüyor. İlkesel eleştirileri, yukarıda değinilen siyasal görüşleri doğrultusunda idi. Ama hasımlarını asıl rahatsız eden, atak bir kişiliğin yanı sıra kendisinde bolca bulunan “medeni cesaret”ten kaynaklanan, usulsüzlük, keyfilik, yolsuzluk, yasa tanımazlığa, baskı ve zulme karşı yönelttiği somut eleştirilerdi.”

Siyasal iktidarı elinde bulunduranların hukuk dışı faaliyetlerde buldukları çokça görülmüştür. İktidara muhalif bir gazeteci olduğu için ölümle tehdit edilmek ve öyle çaresiz bir şekilde ölümü beklemek... Murat Belge Ahmet Samim cinayeti için “Ey kari (okur)! Ahmet Samim’i unutma! Bu memlekette, ‘böyle düşünüyor’ diye adam öldürdüklerini hiç unutma!” şeklinde bir serzenişte bulunmuştur. Ahmet Samim düşüncelerini, ruh halini arkadaşı Kıbrıslızade Şevket Bey’e gönderdiği bir mektupla şöyle dile getirmekteydi (Çoruk, 2016:1):

“Kardeşim Şevket,

Bu akşam fevkalade bir işim zuhur etti, gelemeyeceğim. Bunun için bilhassa affını rica ederim kardeşim, bittabi Şehabettin de gelemez. Sana gayet confidentiel (gizli) ve namusunuzla tevdi edilmek üzere bir müjde vereyim. Fakat bunun hariçte yayılması etrafımızda dolaşan tehlikeyi daha da yaklaştırmaktan başka şeye yaramaz. İttihat ve Terakki Cemiyeti idamıma hükmetmiş. İdam olunacağım. Bunu yarı resmi bir surette tebliğ eylediler haberiniz olsun. Yalnız arkadaşlardan bir şey rica ediyorum. Bana, Hasan Fehmi’ye yaptıkları gibi mükellef bir cenaze alayı tertip etmesinler. Demirciköyü’nde bir bayır tepesinde küçük ve garip bir köy kabristanı vardır. İstiyorum ki beni oraya defnetsinler. O mezarlığın kenarında gençliğimin en tatlı birkaç saat şiir ve hülyasını geçirdim. Fikrimin o küçük mezarlıkta olduğu kadar hiçbir yerde o kadar derin bir sükûn ve istiğraka daldığımı

bilmem. Mezarlığın bulunduğu tepeden bütün kırlar, tarlalar, etrafın uzaktan birer küçük ve yeşil demete benzeyen koruları, ormanları ve nihayet ta ilerde Karadeniz'in gâh durgun ve mavi, gâh beyaz ve coşkun, uçsuz bucaksız yüzeyi görülür. Cenazemin de orada kalmasını arzu ediyorum. Emin ol ki kalbimde hiçbir korku duymuyorum. Bana dindarane bir tevekkül geldi ve ölmeğe dahi hazırım. Yalnız ne zaman olacağını bilemiyorum. Yakında inşallah görüşür ve bunu size tafsilatıyla anlatırım. Gözlerini öperim. Nureddin'e selâm, Edhem Beyefendi'ye ihtiram.”

Ahmet Samim

Ahmet Samim, sokak ortasında öldürüldü. Ancak ilk zamanlarda, ne onun görüşlerine yakın siyasi çevrelerden, ne basından, ne de arkadaş çevresinden herhangi bir tepki gelmemiştir. İktidarın, muhalefet üzerindeki amansız baskısının boyutları bu durum özelinden anlaşılabilir. Bunun tek istisnası ise; Hüseyin Hilmi'nin *İştirak* gazetesinin 16'ncı sayısında (11 Haziran 1910) Ahmet Samim'in ölümünü, “Cinayet-i Fecî” başlığı ile duyurması ve bir sonraki sayısını da (13 Haziran 1910) “Ahmet Samim Özel Sayısı”na dönüştürerek, olayı gerektiği gibi protesto etme cesaretini göstermiş olmasıdır. Refik Halid Karay, “*Bir Ömür Boyunca*” adlı anılarında bu haber işini kendisinin örgütlediğini ve yazıları da kendisinin yazdığını belirtmektedir. Olay nasıl örgütlenmiş olursa olsun, *İştirak* gazetesi, bu özel sayıda Ahmet Samim'in hayatını kısaca özetleyerek, cenazesinin kaldırılışını şu şekilde aktarmıştır: “Ve işte vatanın hürriyet-i hakikiyeye nailiyyeti uğrunda feda-yı can eden bu yirmi altı yaşındaki genç, bir ömr-ü mücahedenin tehlikeli safahatında bir hayli zahmet çektikten ve milleti için gözyaşı ve kendi kanını döktükten sonra, böyle çıplak bir tabut içinde bivaye (yoksun) ve her türlü şefkat ve hürmetten uzak (dört hamalın ellerinde) gömülmeğe gönderiliyordu” (Öz, 2012:1).

Kemal Tahir “*Kurt Kanunu*” isimli romanında, Ahmet Samim'in, İttihat ve Terakki Cemiyeti üyelerinden eski Ankara Valisi Abdülkadir Bey tarafından vurulduğunu belirtmiştir (Safi, 2014: 42). Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun “*Hüküm Gecesi*” isimli romanı da Ahmet Samim cinayetini konu olarak almıştır. Ahmet Ümit de “*Elveda Güzel Vatanım*” isimli romanında, roman kahramanı Şehsuvar Sami'nin ağzından, cinayeti şu şekilde anlatmıştır:

“Bizzat Talat Bey'in ikazlarına rağmen, belki de gençliğin verdiği o ateşli ruhla tenkitlerini sürdürüyor, bir santim olsun geri adım atmıyordu. “Başka çaremiz yok,” demişti Basri Bey. “Adamın kaleminden kan damlıyor. Birin üzerine bin koyarak, cemiyete duyulan düşmanlığı körüklüyor, nefreti artırıyor, etrafımızı saran hainleri cesaretlendiriyor. Bu işi tez vakitte halletmemiz gerek.”..... Caddeye çıkınca, Çerkez silahşorun adeta Ahmet Samim'in ensesinde olduğunu gördüm. Sanki daha gergin gibiydi, zannederim olayın sonuna gelmiştik. Ona engel olabilirmişim gibi adımlarımı hızlandırdım, işte o anda patladı silah. Ardı ardına üç kez. İşini bitiren katil, elinde Smith Wesson marka bir tabancayla ayakta dikiliyordu. Ahmet Samim'i enseden

vurmuş olmalıydı, zavallı gazeteci yüzükoyun düşmüştü yere. Arkadaşı ise can havliyle, önünde buldukları fırıncı dükkânının içine atmıştı kendini” (Akdemir, 2015:1).

Ahmet Samim cinayetiyle alakalı, Sina Akşin’in değerlendirmesi şu şekildedir: “Muhalefetin gelişmesinde büyük rolü olan önemli olay, Sada-yı Millet gazetesinin başyazarı Ahmet Samim’in tıpkı Hasan Fehmi gibi, bir gece (9-10 Haziran 1910 gecesi) sokakta öldürülmesiydi. Sorumluların adalet huzuruna çıkarılmamış olmaları, İttihat ve Terakki’nin sorumluluğunu büyük ölçüde artırmaktadır” (Akşin, 1987: 181-182).

Türk siyasi tarihindeki siyasi faili meçhul cinayetlere bir “siyasi tarih dedektifi” marifetiyle yaklaşan İsmail Akbal, konuyla ilgili dolaylı olarak şöyle bir değerlendirme yapmıştır: “Kamuoyuna göre Ali Şükrü’nün kayboluşunun ardında İttihat ve Terakki’nin komitacıları vardı, çünkü komitacı geleneğin izleri açıkça ortadaydı. Hasan Fehmi, Ahmet Samim cinayetlerini işleyen komitacı yapının muhalifleri öldürme geleneği tekrar hortlamıştı. Ali Şükrü de muhalif kanadın en keskin uçlarından biriydi...”(Akbal, 2011:93) Ancak Akbal bu komitacıların tam olarak kim olduklarını veya kimlerden emir alarak bu cinayetleri işledikleri noktasında net bir cevap vermekten kaçınmıştır.

Cinayetle ilgili yapılan değerlendirmelere bakıldığında, şüpheler İttihat Terakki Cemiyeti üzerinde yoğunlaşmaktadır. Sina Akşin Ahmet Samim cinayetiyle ilgili bu minvalde bir değerlendirme yapmıştır. Cinayet üzerine harekete geçen M. Şevket Paşa, Cemiyet-i Hafiyeye’nin aralarında Dr. Rıza Nur’un da bulunduğu 300 üyesini tutuklattırdı. Cemiyet-i Hafiyeye, eski Stockholm elçisi Şerif Paşa tarafından Paris’te kurulan ve maddi olarak desteklenen İslahatı Esasiye-i Osmaniye Fırkası adlı bir kuruluşun 1909’dan beri İstanbul’da faaliyette bulunan gizli örgütlenmesiydi. Bu gizli örgüt Dr. Rıza Nur ve Mustafa Natık tarafından idare ediliyordu. Cemiyet-i Hafiyeye’nin esas amacının Talat Bey ile M. Şevket Paşa’yı öldürmek olduğu ileri sürüldü. Ahmet Samim cinayeti Cemiyet-i Hafiyeye mensuplarını etkisizleştirmek için bulunmaz bir fırsattı. Neticede, M. Şevket Paşa, Kocabaşoğlu’nun deyimiyile “kurşunla sansür; sepha ve sürgünle susturmaç geleneğinin erken kurbanlarından biri” (Hastaş, 2012:8) olan Ahmet Samim’in üzerinden sıkıyönetim kurallarını uygulayarak bir muhalefet halkasına daha son vermiştir denilebilir (Yiğit, 2014:111).

5. Sonuç

Esasen Ahmet Samim'in kimler tarafından ve ne maksatla öldürüldüğü bir türlü açıklığa kavuşmamıştır. Farklı araştırmacı, yazar ve akademisyenler tarafından farklı isimler verilmiş olsa da cinayeti azmettiricisi sıfatı genel olarak İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne yakıştırılmıştır. Ahmet Samim'in, İttihat ve Terakki muhalifi olması bu konuda işaretlerin hep İttihat ve Terakki'ye yönelmesine sebep olmuştur. En azından ihtimaller arasında en kuvvetlisi olarak dillendirilmiştir. Zira İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin nizamnamesinde Cemiyet'in menfaatleri doğrultusunda kendisini feda etmeye hazır "fedailer" hakkında bir bölüm vardır. Bu durum İttihat ve Terakki'nin muhalefet karşısındaki tavrının her zaman için sert olacağına beyandır. Ancak Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu siyasi durum düşünüldüğünde; muhalif bir gazetecinin susturulmasının ötesinde başka hesapların olduğu da söylenebilir. Örneğin yeni ve daha şiddetli bir 31 Mart Vakası "hasta adamın" son nefesini vermesi için "biçilmiş bir kaftan" olabilirdi.

Ahmet Samim, her şeyden önce çağının ilerisinde bir özgürlük fikrine sahipti. 31 Mart Vakası esnasında "şeriat isteriz" diyen isyancılara karşı olduğu gibi İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin baskıcı politikalarına karşı olmuş, eleştirmiştir. Denilebilir ki; bu, çok eskiden bugüne, özlenen ve hatırlanması gereken bir tutarlı demokrasi örneğidir. Ahmet Samim, hukukun üstünlüğüne inanan, özgürlükçü, idealist bir gazeteciye kalemle yaptığı eleştiriler kendisine, zorba bir iktidarın paramiliter güçlerince, kurşun olarak dönmüştür. Ve bugün dahi, Türkiye siyasal hayatı üzerinde dolaşan bu kötü ruhun tamamen yok olduğunu söylemek oldukça zor. Belki bir siyasi patoloji olarak değerlendirilebilecek olan gazeteci cinayetlerinin sosyolojik arka planında ise; şiddetli çözüm olarak öne sürmeden kalemini kullanan, ötekinin düşüncesine ve doğru bildiğini korkmadan haykıran erdemli insanlara tahammülsüzlük olduğu söylenebilir.

Kaynakça

- Ahmad, F. (2012), *Modern Türkiye'nin Oluşumu*, (Çev. Y. Alogan), İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Akbal İ., Akıncı, M. *Türkiye'de Siyasal İktidar-Muhalefet İlişkilerinde Muhalefete Tahammülsüzlüğün Aynası: Basın ve Tasfiyeler*, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, Cilt 9, Sayı 18, 2013 Int. Journal of Management Economics and Business, Vol. 9, No. 18, 2013.
- Alkan, N. (2018), *Gelenek ve Modernitede Denge, Sultan 2. Abdülhamid*, İstanbul: Erdem Yayınları.
- Alkan, N. (2014), *Ve Selanik Düştü, 1912-1913 Balkan Savaşı ve Hezimet*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- Armaoğlu, F. (1997), *19.Yüzyıl Siyasî Tarihi (1879-1914)*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Çaylak, A. (2005), *Bir Şerif Mardin Çözümlemesi, Osmanlıda Yöneten ve Yönetilen*, Ankara: Kadim Kitabevi.
- Akşin, S. (1987), *Jön Türkler ve İttihat Terakki*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Akşin, S. (1994), *Şeriatçı Bir Ayaklanma, 31 Mart Olayı*, İstanbul: İmge Kitabevi.
- Akşin, S. (2003), *Siyasal Tarih (1923-1950)*, Sina Akşin (Haz.), Yakınçağ Türkiye Siyasi Tarihi, ss. (27-122), İstanbul: Milliyet Kitaplığı.
- Hastaş, M. T. (2012), *Ahmet Samim, II. Meşrutiyet'te Muhalif Bir Gazeteci*, İstanbul: İletişim Yayınevi.
- Heper, M. (2011), *Türkiye'nin Siyasal Hayatı*, İstanbul: Doğan Kitap.
- Heywood, A. (2007), *Siyaset*, (Çev. B. Kalkan vd.), Ankara: Adres Yayınları.
- Karpat, K. (2010), *Türk Demokrasi Tarihi*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- Keyman, F. (2012), *28 Şubat ve Sol*, 22.04.2012 Tarihli Radikal gazetesi.
- Kırçak, Ç. (1994), *Meşrutiyetten Günümüze Gericilik*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Kışlalı, A. T. (2000), *Siyasal Sistemler, Siyasal Çatışma ve Uzlaşma*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Kocabaşoğlu, U. (2010), *Hürriyet'i Beklerken İkinci Meşrutiyet Basını*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

- Mardin, Ş. (1991), *Türkiye’de Din ve Siyaset Makaleler 3*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mardin, Ş. (1992), “*Türkiye’de Muhalefet ve Kontrol*”, *Türk Modernleşmesi, Makaleler 4*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Nişancı, Ş. (2009), “*Osmanlıdan Cumhuriyete Önemli Siyasal Akımlar ya da Türkiye’de Siyasetin İç Yüzü*”, *Türkiye’nin Politik Tarihi*, Âdem Çaylak, Cihat Göktepe, Mehmet Dikkaya, Hüsnü Kapu, (Ed.), Ankara: Savaş Yayınevi.
- Nişancı, Ş. (2018), *Tanzimattan Milli Mücadeleye Siyasal Hayat*, Ankara: Savaş Yayınevi.
- Ortaylı, İ. (2005), *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, İstanbul: Alkım Yayınları
- Ortaylı, İ. (2008), *Gelenekten Geleceğe*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- Özbudun, E. (1979), *Siyasal Partiler*, Ankara: AÜHF Yayınları.
- , Tanin, 23 Mart 1909 (10 Mart 1325), No. 231, Sene:1.
- , Tanin, 28 Mart 1909 (15 Mart 1325), No: 236, Sene:1.
- Talat Paşa, (2006), *Hatıralarım ve Müdafaam*, İstanbul: Kaynak Yayınları.
- Topuz, H. (2011), *II. Mahmut’tan Holdinglere Türk Basın Tarihi*, İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Tunaya T. Z. (2004), *Hürriyetin İlanı, İkinci Meşrutiyet’in Siyasi Hayatına Bakışlar*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Tunaya T. Z. (2007), *Türkiye’de Siyasal Partiler-İkinci Meşrutiyet Dönemi, 1908-1918*, İstanbul: İletişim Yayınları.

İnternet Kaynakları

- Akbal, İ. (2011), *Komitacı Eylemlerin Son Temsilcisi İsmail Hakkı Tekçe ve Faaliyetleri*, CTAD, Yıl 7, Sayı 13 (Bahar 2011), ss.70-102, http://www.ctad.hacettepe.edu.tr/7_13/4.pdf, (E.T:24.11.2016).
- Akdemir, G. (2015), *İttihat ve Terakkinin Fotoğrafını Çekmek İstedim*, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kitap/442317/_ittihat_ve_Terakki_nin_fotografini_cekme_istedim_.html, (E.T: 23.11.2016).
- Çoruk, A. Ş. (2012), *100. Yıldönümünde Bir Gazeteci Suikasti*, <http://www.ilimdunyasi.com/tarih/100-yildonumunde-bir-gazeteci-suikasti/?wap2>, (E.T:18.11.2016).

- Hastaş, M. (2004), *II. Meşrutiyet Döneminde Muhalefet: Ahmet Samim Örneği*, Boğaziçi Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Tez No:145719, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, (E.T:17.11.2016).
- Hür, A., (2015), *Bir Örgüt: İTC... Bir Gazeteci: Ahmet Samim... Bir Tetikçi: Çerkez Ahmet*, <http://www.radikal.com.tr/yazarlar/ayse-hur/bir-orgut-itc-bir-gazeteci-ahmed-samim-bir-tetikci-cerkez-ahmed-1444772/>, (E.T:12.11.2016).
- Kodaman, B. *II. Meşrutiyet Dönemi 1908-1914*, <https://www.tarihtarih.com/?Syf=26&Syz=286950>, (E.T:17.11.2016).
- Muradoğlu, A. (2011), *Çok Şey Bilen tetikçiyi Ortadan Kaldırdılar*, <http://www.yenisafak.com/yazidizileri/cok-sey-bilen-tetikciyi-ortadan-kaldirdilar-352238>, (E.T:15.11.2016).
- Öz, A. (2012), *Ahmet Sevim Vesilesiyle, Kültür Servisi*, <http://www.dunyabulteni.net/haber/229278/ahmet-samim-vesilesiyle>, (E.T:18.11.2016).
- Safi, P. “*Tahir, Kurt Kanunu’nu Yazmasaydı*” Kılavuz, 50 (Haziran 2014): 38-45. http://www.academia.edu/8426745/_Tahir_Kurt_Kanununu_Yazmasayd%C4%B1_K%C4%B1lavuz_50_Haziran_2014_38-45, (E.T: 22.11.2016).
- Türk basınının kara tarihi ve talihi*, (06.04.2009), <http://www.gazeteciler.com/haber/trk-basnnn-kara-tarihi-ve-talihi/158780>, (E.T: 17.12.2018).
- Yiğit, Y. (2014), “*İttihat ve Terakki Fırkası İçinde Parti İçi Muhalefet: Hizb-i Cedit Hareketi*”, *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi - Journal Of Modern Turkish History Studies*, XIV/28 (2014-Bahar/Spring), ss.103-125, http://web.deu.edu.tr/ataturkilkeleri/ai/uploaded_files/file/Dergi_28_yeni/04_yucel_yigit.pdf, (E.T:24.11.2016).

Extended Abstract

Summary

The main purpose of the study is to draw attention to journalist murders in the private case of Ahmet Samim. The aim of the study is to highlight journalist's freedom of speech and opinion, as long as he does not justify crimes such as violence, insult and defamation. In this sense, the prospect of a deep drop in the longing of a society dominated by democracy and tolerance constitutes the triangulation point of the research.

It can be said that the first button of a scientific research is information theory. In this study, "phenomenological analysis method" was used in the center of "interpretative-hermeneutical-qualitative information theory", one of the theories of information. In the Triangle of power, journalism and censorship, a phenomenological and critical reading was made on the relationship between power and opposition to Turkey from the last periods of the Ottoman Empire to today's Turkey.

As a result of the researches carried out in the national and international literature, there has been a wealth of experience in the relations between power and opposition, journalism and censorship. However, there was no study that dealt with the murder of Ahmet Samim in the context of the relationship between power and opposition. This is also the original side of the article. While composing the study, newspapers of the period and various websites were used, especially books and articles related to the subject. These resources are referenced within the framework of academic rules.

As a result of the researches carried out in the national and international literature, there has been a wealth of experience in the relations between power and opposition, journalism and censorship. Many of these resources have been reviewed during the study. However, there was no study that dealt with the murder of Ahmet Samim in the context of the relationship between power and opposition. This is also the original side of the article. While composing the study, newspapers of the period and various websites were used, especially books and articles related to the subject. These resources are referenced within the framework of academic rules.

By 1908, according to the administrators of the Union of Union and Progress Society, the shortest solution to get rid of the collapse of the Ottoman Empire was to put an end to the Sultan Abdülhamid II regime, to declare legitimacy and to implement the Constitution. After the declaration of in the II. period of constitutional monarchy, the Union and Progress Society, which took power step by step, followed a state policy of Westernization and Turkism by keeping the ideas of Islamism and Ottomanism in the background.

After 31 March, which could be considered as a military coup against the mesruti monarchy, the Union and progress society, especially Enver Pasha, Talat Pasha and Cemal Pasha, have effectively seized the government. The Union and Progress Society, which took over power, showed that he forgot his words in the name of "justice, freedom, competition and solidarity" in a short time. The most important of these policies was the silence of the opposition voice in some way.

The "relentless enemies" of authoritarian and totalitarian governments, as always, have been dissident newspapers and journalists with critical style. Ahmet Samim, 26 years old, was one of the relentless enemies of his time. Ahmet Samim, close to the Prince Sabahattin school, is a critical journalist who adopted principles such as liberalism, constitutionalism, decentralization, separation of forces and personal enterprise as a political thought. On August 17, 1910, when intolerance to criticism was at a stage, he was the victim of an unsolved murder.

In fact, it has not been clarified by whom and for what purpose Ahmet Samim was killed. Although different names were given by different researchers, writers and academics, the title of the murder instigator was generally attributed to the Union and Progress Society. First of all, Ahmet Samim had an idea of freedom ahead of his era. During the March 31 Case, he was against the rebels who said “we want sharia”. He also criticized the repressive policies of the Union and Progress Society. It can be said that this is a consistent example of democracy that has long since been missed and needs to be remembered.

Ahmet Samim has become a liberal, idealist journalist who believes in the rule of law. However, his criticism turned to bullet by paramilitary forces of a tyrant power. It should be considered as a political pathology when the governments stop their ears to criticism. It is hard to say that this evil spirit, which has been circulating in Turkey’s political life since the Ottoman Empire to the present day, has completely disappeared. In the sociological background of this political pathology, it can be said that there is intolerance to “the other people” who use their pen without suggesting violence as a solution, who scream at the thought of the other person and without fear of knowing the truth.

Key Words: Journalism, Censorship, Ahmet Samim, Union and Progress Society.